
ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Μανιφέστο ναυπηγικής και βιομηχανικής κυριαρχίας από τον Πρόεδρο της ΕΕΝ, Πάνο Ξενοκώστα

«Η Ελλάδα είναι ο θώρακας και ο νότιος πυλώνας της Ευρώπης»

Αθήνα, 4 Μαΐου 2026

«Η Ελλάδα είναι ο θώρακας και ο νότιος πυλώνας της Ευρώπης» τόνισε ο Πρόεδρος της Ένωσης Ελληνικών Ναυπηγείων (ΕΕΝ) και του Ομίλου ONEX Shipyards & Technologies, κ. Πάνος Ξενοκώστας κατά την συμμετοχή του στο συνέδριο της Waterborne που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα με την υποστήριξη του Ιδρύματος Ευγενίδου και υπό την αιγίδα του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.

Απαντώντας σε ερωτήσεις του Διευθυντή του naftemporiki.gr κ. Μιχάλη Ψύλου, έστειλε ένα ηχηρό μήνυμα ανατροπής του κατεστημένου, περιγράφοντας το νέο δόγμα της ελληνικής ναυπηγικής βιομηχανίας. Με λόγο αληθινό και προσεκτικά δομημένο, ανέδειξε την Ελλάδα ως τον στρατηγικό «κυματοθραύστη» της Ευρώπης, τονίζοντας emphaticά ότι τώρα είναι η στιγμή για την άμεση αλλαγή της ευρωπαϊκής πολιτικής, προκειμένου να θωρακιστεί η αυτονομία της ηπείρου.

Η ΕΛΛΑΔΑ ΩΣ ΝΟΤΙΟΣ ΠΥΛΩΝΑΣ

Στο επίκεντρο της τοποθέτησης του Προέδρου, η επανατοποθέτηση της Ελλάδας στο ευρωπαϊκό και παγκόσμιο ναυτικό χάρτη:

«Δεν είμαστε απλώς μια χώρα στον χάρτη, ούτε ένας παθητικός αγοραστής πλοίων από ναυπηγεία τρίτων χωρών. Είμαστε ο παγκόσμιος ηγέτης στη ναυτιλία· σε ευρωπαϊκό επίπεδο έχουμε τη μεγαλύτερη ναυτιλία, τη μεγαλύτερη δύναμη ρυμουλκών, τη μεγαλύτερη ακτογραμμή και τα σύνορα με τις έντονες γεωπολιτικές εντάσεις. Η Ελλάδα αποτελεί τον νότιο πυλώνα ασφαλείας και τον κεντρικό διαχειριστή των ενεργειακών διαδρομών της Μεσογείου.»

Ο κ. Ξενοκώστας εξήγησε γιατί ο ορισμός «νότιος πυλώνας» δεν είναι ρητορικό σχήμα αλλά γεωστρατηγική πραγματικότητα: «Από εδώ περνάνε καλώδια, data cables, περνάνε τα πάντα. Η Ελλάδα είναι ο θώρακας, ο θυροφύλακας ολόκληρης της ενεργειακής και ψηφιακής ασφάλειας της περιοχής μας. Άρα η Ευρώπη πρέπει να αλλάξει τον τρόπο που βλέπει την Ελλάδα, όχι ως πελάτη των άλλων, αλλά ως κατασκευαστή, σχεδιαστή και εξαγωγέα τεχνογνωσίας.»

Και πρόσθεσε για τις δυνατότητες παραγωγής: «Η Ευρώπη οφείλει να προωθήσει αλλαγές για τη μετατροπή της χώρας σε ναυπηγικό κόμβο της ευρύτερης περιοχής. Μπορούμε να σχεδιάζουμε και να κατασκευάζουμε υποβρύχια, φρεγάτες, κορβέτες εξολοκλήρου. Κατασκευάζουμε ρυμουλκά, RO-RO, θα χτίσουμε και σύγχρονα πλοία με βάση το LNG.»

Η «ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ»

Ο Πρόεδρος κάλεσε σε πανεθνική συστράτευση μεταξύ ναυπηγείων, λιμανιών, εφοπλιστών, τραπεζών και κράτους:

«Μια γροθιά για να επιβάλλουμε τους δικούς μας όρους - τους όρους που και η ίδια η Ευρώπη χρειάζεται - μετατρέποντας τη γεωγραφική μας θέση από απλό οικόπεδο σε ναυπηγικό και τεχνολογικό φρούριο.»

Ο κ. Ξενοκώστας ανέτρεξε στη διαδρομή από το 2019 έως σήμερα, αποτιόντας φόρο τιμής σε όλους τους εταίρους του οικοσυστήματος:

«Από το 2019 έχουν γίνει θαύματα από όλους μας. Η Ελλάδα των μνημονίων και των κρίσεων αναγέννησε τα ναυπηγεία της. Με την ελληνική κυβέρνηση να έχει ηγετικό ρόλο, την αμερικανική να αλλάζει το νομοθετικό πλαίσιο για τη χρηματοδότηση του DFC στην ONEX, τους Έλληνες εφοπλιστές να στηρίζουν τα ναυπηγεία μας, την ΑΤΤΙCΑ και την ελληνική ακτοπλοΐα να γίνονται ο καταλύτης ανάπτυξης, και τον κλάδο ρυμουλκών και λιμένων να έρχεται να κλείνει έναν κύκλο ευημερίας. Αυτή είναι η Συμμαχία της Θάλασσας.»

Τα αποτελέσματα μιλούν μόνα τους: Ο Όμιλος ONEX έχει ξεπεράσει τις 900 ναυπηγοεπισκευές, με στόχο να αγγίξει τις 1.000 εντός του 2026, έναν αριθμό που λίγοι θα τολμούσαν να φανταστούν όταν τα ναυπηγεία παραδόθηκαν σε κατάσταση πλήρους εγκατάλειψης.

ΤΕΛΟΣ ΣΤΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΤΟΥ «ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΟΥ»

Ο Πρόεδρος της EEN ξεκαθάρισε ότι η εποχή της «ευγενικής υπεργολαβικής συμμετοχής» έχει παρέλθει ανεπιστρεπτή:

«Η χώρα μας δεν μπορεί να είναι πλέον ένας απλός αγοραστής, ούτε τα όνειρά μας και η εθνική κυριαρχία περιορίζονται σε ποσοστά συμμετοχής στην κατασκευή πλοίων. Μπορούμε, θέλουμε και κατασκευάζουμε πλοία εξολοκλήρου. Τα υπόλοιπα ευρωπαϊκά ναυπηγεία οφείλουν να μας βλέπουν ως ισότιμους ναυπηγικούς εταίρους.»

«Δεν είμαστε εδώ για να κάνουμε λαμαρινοδουλειά. Η Ελλάδα μπορεί να σχεδιάσει, να κατασκευάσει, να μετασκευάσει και να υποστηρίξει ολοκληρωμένες ναυπηγικές λύσεις, από εμπορικά πλοία και εξειδικευμένα σκάφη μέχρι πολεμικά πλοία και υποβρύχια.»

Με αναφορά στη στρατηγική συμμαχία με τις ΗΠΑ, ο κ. Ξενοκώστας υπογράμμισε: «Η αμερικανική πλευρά στηρίζει έμπρακτα, τεχνολογικά και στρατηγικά. Είναι η ώρα και η Ευρώπη να πράξει ανάλογα.»

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΝΤΕΠΙΘΕΣΗ & ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΤΟΜΕΣ

Ο κ. Ξενοκώστας έθεσε την Ευρώπη προ των ευθυνών της, ζητώντας άμεσα μέτρα για την επιτάχυνση της επαναφοράς της ευρωπαϊκής ναυπηγικής στη διεθνή σκηνή: «Ζητούμε άμεσα μέτρα για την άρση των στρεβλώσεων του ευρωπαϊκού θεσμικού πλαισίου που προκαλούν αθέμιτο ανταγωνισμό υπέρ τρίτων χωρών — ιδίως σε μια αγορά που είναι εξ ορισμού διεθνής και παγκοσμιοποιημένη.»

Ανέδειξε μάλιστα έναν κίνδυνο που συχνά παραβλέπεται: τον αθέμιτο ανταγωνισμό εντός της ίδιας της ΕΕ, όπου οι 2-3 μεγαλύτεροι ευρωπαϊκοί ναυπηγικοί όμιλοι απορροφούν το σύνολο των αμυντικών κονδυλίων και προγραμμάτων, μετατρέποντας τα υπόλοιπα ναυπηγεία σε φτηνούς υπεργολάβους: «Τα ναυπηγεία είναι για να φτιάχνουν πλοία, να φτιάχνουν υποβρύχια, όχι να είναι στο 5%, 10%, 15%. Δεν γίνεται.»

Συγκεκριμένα, για τις θεσμικές αλλαγές που απαιτούνται:

- **Κατάργηση των περιορισμών στο State Aid:** «Ένα τελείως αναχρονιστικό θεσμικό πλαίσιο που ευνοεί μόνο τρίτες χώρες. Σε πολλά σημεία είναι σε 180 μοίρες απόκλιση από την πραγματικότητα. Πρέπει άμεσα να επικαιροποιηθεί και να γίνει

εργαλείο προώθησης αλλαγών του κανονιστικού πλαισίου λειτουργίας των ευρωπαϊκών και ελληνικών ναυπηγείων.» Ιδίως για τους περιβαλλοντικούς κανόνες, ο κ. Ξενοκώστας ήταν αιχμηρός: «Η Ευρώπη καλά κάνει και νομοθετεί περιβαλλοντικούς όρους αλλά έχουμε γίνει χρήσιμοι ηλίθιοι: εμείς τους εφαρμόζουμε, οι άλλοι δεν τα κάνουν και καταλήγουν πιο φτηνοί. Βαπτίσαμε state aid αυτό που στην πραγματικότητα είναι εργαλείο επιβίωσης.»

- ▶ **Θέσπιση «European & Hellenic Preference»:** Διαγωνισμοί που θα προκρίνουν εθνικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά κριτήρια. «Δεν είναι εθνικά και οικονομικά επιτρεπτό, όταν ακτοπλοϊκές γραμμές επιδοτούνται ή όταν ελληνικά λιμάνια προκηρύσσουν διαγωνισμούς για ρυμουλκά, εταιρείες που εισπράττουν ελληνικά και ευρωπαϊκά χρήματα να κατασκευάζουν πλοία και ρυμουλκά σε ναυπηγεία τρίτων χωρών.» Και εξήγησε με αριθμούς: «Όταν ένα έργο μένει στην Ελλάδα, δεν μένει απλώς ένα ποσοστό στην επιχείρηση. Μένει αξία στην εθνική οικονομία. Ακόμη και αν ένα εμπορικό πλοίο κοστίσει, σε απόλυτες τιμές, 30% περισσότερο σε ένα ναυπηγείο της Ασίας από ό,τι στην Ελλάδα, το αποτύπωμα που αφήνει στο ΑΕΠ από την εγχώρια συμμετοχή —σε θέσεις εργασίας, φόρους, εισφορές, τεχνογνωσία, υπεργολαβίες και τοπική ανάπτυξη— είναι πολύ μεγαλύτερο από αυτό το 30%. Μπορεί να επιστρέφει στη χώρα ακόμη και τρεις ή τέσσερις φορές περισσότερο από τη διαφορά της απόλυτης τιμής. Αυτό είναι πραγματική προστιθέμενη αξία για τη χώρα. Γι' αυτό και πρέπει να ξανακάνουμε τους εθνικούς και ευρωπαϊκούς υπολογισμούς από την αρχή.»
- ▶ **Ίδρυση Ευρωπαϊκής Τράπεζας Εξαγωγικών Πιστών & Ταμείου Ναυπηγικής Ανάκαμψης:** Σε όλα τα ασιατικά ναυπηγεία υπάρχει ολοκληρωμένο πλαίσιο εγγυήσεων και δανειοδοτικών πακέτων με κρατικές εγγυήσεις. Κάλεσε παράλληλα αδιάθετα κεφάλαια και νέους πόρους να συνθέσουν ένα σύγχρονο Ταμείο Ναυπηγικής Ανάκαμψης. «Η Ευρώπη στον τομέα αυτό προχωράει με δύο μηχανές αλλά με τη μία σβηστή: ενώ η αμυντική ναυπηγική κάνει έστω και στρεβλά βήματα, το εμπορικό-ενεργειακό κομμάτι παραμένει σε κατάσταση ατέρμονων συζητήσεων. Αν άμεσα δεν ληφθούν μέτρα, οι ευρωπαϊκές θάλασσες θα πάψουν να μιλάνε ευρωπαϊκά.»

Η ΔΕΣΜΕΥΣΗ

Κλείνοντας τη θεσμική του τοποθέτηση, ο κ. Ξενοκώστας ήταν κατηγορηματικός: «Αφήνουμε πίσω τη νοοτροπία του «δεν γίνεται», του «ακατόρθωτου» και του «άστα να κλείσουν». Αν το δημογραφικό είναι το μεγαλύτερο πρόβλημα της χώρας, οι σκεπτικιστές που για χρόνια έλεγαν για τα ναυπηγεία «άστα να κλείσουν» είναι εξίσου μεγάλο πρόβλημα γιατί καταδικάζουν τις συρρικνωμένες επόμενες γενιές σε οικονομικό μαρασμό.»

«Δεν ζητάμε ελεημοσύνη. Απαιτούμε τα εργαλεία για να χτίσουμε την κυριαρχία μας. Η Ευρώπη ή θα ναυπηγηθεί ξανά στην Ελλάδα, ή θα βουλιάξει στην εξάρτηση.»

Και διευκρίνισε με έμφαση: «Όλα όσα ζητάμε και προτείνουμε δεν τα λέμε ως δικαιολογία. Εμείς είμαστε αποφασισμένοι και θα πετύχουμε, ό,τι και να κάνει η Ευρώπη. Οι προτάσεις μας έχουν έναν μόνο προσανατολισμό: να πάμε ως Ευρώπη όλοι μαζί, πιο μακριά και πιο γρήγορα.»

ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΑ ΓΕΝΙΑ

Ολοκληρώνοντας τη θεσμική του τοποθέτηση, ο κ. Ξενοκώστας υπογράμμισε ότι η ανασυγκρότηση της ναυπηγικής βιομηχανίας δεν αφορά το παρελθόν, αφορά τη δημιουργία σύγχρονης παραγωγικής βάσης με προοπτική για την επόμενη γενιά: «Η χώρα χρειάζεται τεχνική εκπαίδευση, παραγωγικές θέσεις εργασίας και σαφές

αναπτυξιακό σχέδιο. Εμείς επιλέγουμε να δώσουμε στις επόμενες γενιές εργαλεία, δεξιότητες και ελπίδα.»

ΜΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΣΤΙΓΜΗ

Σε πιο προσωπική ερώτηση του δημοσιογράφου για τη διαδρομή αυτών των χρόνων, ο κ. Ξενοκώστας απάντησε:

«Με είχε λυγίσει στην αρχή, τόσο στη Σύρο όσο και στην Ελευσίνα, το βλέμμα των ανθρώπων, η απόγνωση, η απελπισία της ανεργίας και της ανέχειας. Εκατοντάδες άνθρωποι, χιλιάδες μαζί με τις οικογένειές τους που είχαν χάσει κάθε αξιοπρέπεια. Σήμερα που όλοι φοράνε περήφανοι τις φόρμες τους και έχουν κερδίσει πίσω τη ζωή τους, τις οικογένειές τους, την αξιοπρέπειά τους, έχουν όλοι την περηφάνια του «τα καταφέραμε.» Όταν γυρίζω μέσα στα ναυπηγεία και χαιρετώ τους εργαζόμενους μου, η σφιχτή χειραψία και το βλέμμα τους — αυτό κρατάω. Γιατί είμαι γιος εργάτη, που ο πατέρας του έμεινε δύο φορές άνεργος. Είναι σαν να σφίγγω το χέρι του ίδιου μου του πατέρα.»

Η Ένωση Ελληνικών Ναυπηγείων δεσμεύεται να συνεχίσει να αποτελεί τον μοχλό ανάπτυξης της βαριάς βιομηχανίας της χώρας, μετατρέποντας κάθε πρόκληση σε εθνικό κέρδος.

Γραφείο Τύπου

Ένωση Ελληνικών Ναυπηγείων (ΕΕΝ)